

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 П 070109 12 Рев
Бања Лука, 8.5.2013. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Стаке Гојковић, као предсједника вијећа, Росе Обрадовић и Горјане Попадић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља Д. Г. из Б. Л., ул. ... бр. ..., кога заступа М. М., адвокат из Б. Л., ул. ... бр. ..., против тужене Управе ... БиХ, ул. ..., коју заступа Правобранилаштво БиХ, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 070109 11 Гж од 25.6.2012. године, на сједници одржаној 8.5.2013. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број 71 0 П 070109 06 П од 31.8.2011. године одбијен је захтјев тужитеља за накнаду штете на име незаконито одузетих возила тужитеља, у износу од 33.371,00 КМ и захтјев за законску затезну камату и трошкове поступка.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 070109 11 Гж од 25.6.2012. године жалба тужитеља је одбијена и првостепена пресуда потврђена, те одбијен захтјев тужитеља за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Тужитељ ревизијом побија другостепену пресуду због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права и предлаже да се нижестепене пресуде преиначе и тужбени захтјев усвоји или да се другостепена пресуда укине и предмет врати истом суду на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија није основана.

Предмет спора је захтјев тужитеља за накнаду штете на име умањења вриједности четири путничка возила која су дана 29.5.2001. године тужитељу привремено одузета од стране РУЦ РС, Царинарница Б. Л.

Полазећи од утврђења да је РУЦ РС, пред којом је вођен прекршајни поступак против тужитеља, 2001. године тужитељу привремено одузела четири путничка моторна возила марке SAA, Audi, Ford Wag и Ford BAP а да су му возила враћена на основу рјешења тужене од 26.1.2007. године, осим возила

Audi које му је враћено 22.1.2003. године, те да је одредбом члана 34. став 1. Закона о систему индиректног опорезивања („Службени лист Босне и Херцеговине“, број 44/03 и 52/04) којим је основана тужена прописано, да РС и ФБиХ измирују све оперативне трошкове ранијих царинских управа насталих до 31.12.2003. године и да је у смислу ове законске одредбе пасивно легитимисана у овом спору РС, а не тужена, првостепени суд је тужбени захтјев тужитеља одбио као неоснован.

Одлучујући о жалби тужитеља другостепени суд је прихватио чињенична утврђења и правне закључке првостепеног суда па је жалбу одбио и првостепену пресуду потврдио.

По оцјени овога суда нижестепене пресуде су првилне али не из разлога датих од стране тих судова.

Према члану 154. став 1. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, број 29/78, 39/85 и 57/89, те „Службени гласник Републике Српске“, број 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04, даље: ЗОО), ко другоме проузрокује штету дужан је надокнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице. Правно лице одговорно за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција (члан 172. став 1. ЗОО).

Да би оштећено лице остварило право на накнаду штете од штетника у смислу наведених одредби, потребно је, не само да је оштећени претрпио штету већ и да су остварене и остале законске претпоставке одговорности за штету а то су: постојање штетне радње на страни штетника, противправност радње, узрочна веза између штетне радње и њене посљедице и један од основа одговорности (субјективна или објективна).

Из чињеничног утврђења првостепеног суда произлази да је, поступајући по захтјеву Царинарнице Б. Л. од 26.9.2001. године за покретање прекршајног поступка, Министарство ... РС, РУЦ, Царинарница Б. Л., Комисија за ... рјешењем број 02-Л-483-217/04 од 15.10.2004. године огласила кривим окривљеног (овдје тужитељ) зато што надлежним царинским органима, приликом преласка царинске линије на ГП Г., није пријавио напријед наведене путничке аутомобиле, ради царињења, за који прекршај му је изречена новчана казна у износу од 5.152,00 КМ (а рјешењем од 11.9.2002. године му је враћен аутомобил марке Audi). Поводом жалбе окривљеног (тужитеља) а по службеној дужности ово рјешење је преиначено и прекршајни поступак против окривљеног је обустављен јер је наступила застарјелост вођења прекршајног поступка. Слиједом тога, рјешењем тужене број 03/4-2/П-Уп-2422/06 од 26.1.2007. године одобрено је тужитељу да наведена три моторна путничка возила поново извезе из царинског подручја БиХ, с обзиром да због немогућности царињења (пошто су произведени 1994. и 1995. године и према Одлуци о ограничењу увоза путничких аутомобила, теретних возила и аутомобилски гума „Службени гласник Босне и Херцеговине“, број 20/00 до 40/01, не могу се царинити, јер су старија од седам година), представљају „зобраћену робу“.

По налажењу овога суда, тужитељ проведеним доказима није доказао чињенице на којима заснива тужбени захтјев, јер ни једним доказом није доказао да није било основа за привремено одузимање споменутих путничких возила од стране царинских органа, а на њему је терет доказивања тих спорних и одлучних чињеница (члан 7. и 123. Закона о парничном поступку „Службени гласник Републике Српске“, број од 58/03 до 49/09, даље: ЗПП). Тужитељ, наиме, није ни доказивао да је приликом преласка царинске линије на ГП Г. дана 14.9.2001., 18.9.2001. и 19.9.2001. године пријавио увезене аутомобиле, он то током поступка није ни тврдио. Стога су царински органи имали правни основ за привремено одузимање путничких аутомобила у одредби члана 5. став 3. Закона о царинским прекршајима („Службени гласник Републике Српске“, број 13/00) којом је прописано да ће се домаће и страном физичко лице казнити новчаном казном, за радњу (прекршај) непријављивања царинарници робе која се преноси преко царинске линије (како је тужитељ поступио). Царињење се, ни према тада важећем Закону о царинској политици БиХ („Службени гласник Босне и Херцеговине“, број 21/98 и 34/00) није могла вршити без претходне пријаве возила надлежним царинским органима при њиховом преласку царинске линије. Како у радњама царинских органа није постојала противправност, нису испуњене претпоставке за накнаду штете коју тужитељ тражи у овој парници, па захтјев тужитеља из тих разлога нема основа.

Стога, околност што је прекршајни поступак против окривљеног (тужитељ) обустављен рјешењем Окружног суда у Бањој Луци од 28.3.2006. године, због застарјелости вођења прекршајног поступка, није од значаја за одлуку у овом спору, јер и у случају да вођење прекршајног поступка није застарјело и да прекршајни поступак због тога није обуставље, код оваквог стања чињеница у овом предмету, нема правног основа за досуђивање накнаде предметне штете.

С обзиром на разлоге садржане у овој пресуди, наводи ревизије тужитеља нису од значаја за исход овог спора и не доприносе другачијем пресуђењу.

Из наведених разлога а на основу одредбе члана 248. ЗПП одлучено је као у изреци.

Предсједник вијећа
Стака Гојковић

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић